MMM Hallituksen esitykset kevätistuntokaudella 2022

1. Ruokaosasto

1.1 Hallituksen esitys eduskunnalle lannoitelaiksi

kiireellinen/vko 10
laaja
esittelijä Timo Rämänen, puh. 029 5162197
budjettilaki: ei
PeV-käsittely: ei
HO- yhteys: ei
säädöshankkeen tunniste Hankeikkunassa: MMM072:00/2020

Tarkoituksena on arvioida EU:n uuden lainsäädännön edellyttämä lainsäädäntötarve ja valmistella tästä johtuva hallituksen esitys. Lisäksi valmistellaan muuttuneesta toimintaympäristöstä johtuva uusi kansallinen lannoitevalmisteita koskeva lainsäädäntö. Tavoitteena on saattaa lainsäädäntö voimaan 16.7.2022.

1.2 Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi eläimistä saatavista sivutuotteista annetun lain muuttamisesta

ei kiireellinen/vko 10
laaja
Lainsäädäntöneuvos Pirjo Tomperi, puh. 0295 162 234/ neuvotteleva virkamies Kirsti Huovinen, puh 0295 162182
budjettilaki: ei
PeV-käsittely: ei
HO- yhteys: ei
säädöshankkeen tunniste Hankeikkunassa: MMM022:00/2021

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi eläimistä saatavista sivutuotteista annettua lakia. Esityksellä lakiin lisättäisiin EU:n virallista valvontaa koskevan asetuksen täydentämisen edellyttämät säännökset. Lisäksi esityksellä pantaisiin täytäntöön EU:n eläimistä saatavia sivutuotteita koskevan täytäntöönpanoasetuksen muutoksen sallimat poikkeukset, joilla mahdollistetaan liha-luujauhon käyttö polttoaineena ilman jätteenpolttolainsäädännön vaatimusten noudattamista. Liha-luujauhon polttoainekäyttöä koskisivat sisällöllisesti samat vaatimukset kuin lannan polttoainekäyttöä. YM tekee vastaavasti ympäristönsuojelulakiin lihaluujauhon polttoon liittyvät pykälämuutokset.

Myös entisten eläinperäisten elintarvikkeiden ja ruokajätteen käyttö luonnonvaraisten eläinten ruokintaan kiellettäisiin sekä hevosen teurastuksen sivutuotteiden ja kalasta saatavien sivutuotteiden hautaamista maahan rajoitettaisiin. Lakiin lisättäisiin toimijan luotettavuuden selvittämistä koskeva säännös. Samalla Harmaan talouden selvitysyksiköstä annettua lakia muutettaisiin vastaavasti. Hallinnollisiin pakkokeinoihin ehdotetaan lisättäväksi hallinnollinen seuraamusmaksu, jolla voitaisiin nopeammin reagoida mahdollisiin laiminlyönteihin. Samalla ehdotetaan muutettavaksi myös sakon täytäntöönpanosta annettua lakia. Lisäksi lakiin tehtäisiin eräitä teknisluonteisia muutoksia ja täsmennyksiä. Viranomaisjärjestelmä ja viranomaisten välinen tehtävänjako säilyisivät ennallaan.

1.3 Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi maatalouden harjoittamisesta luopumisen tukemisesta annetun lain muuttamiseksi

ei kiireellinen/vko 12
suppea
Lainsäädäntöneuvos Markus Lounela, puh. 0295 162 052
budjettilaki: ei
PeV-käsittely: ei
HO- yhteys: ei
säädöshankkeen tunniste Hankeikkunassa: MMM033:00/2021

Maatalouden luopumistuen ansiotuloraja poistettaisiin maatalouden harjoittamisesta luopumisen tukemisesta annetusta laista (612/2006) (luopumistukilaki).

Vuosina 2020 ja 2021 on ollut voimassa määräaikainen laki eräistä maatalouden luopumistuen ansiotulorajaan covid-19-epidemian johdosta sovellettavista väliaikaisista menettelyistä (446/2020 ja 542/2021). Maa- ja metsätalousvaliokunta piti hallituksen esitykseen (HE 77/2021 vp) liittyvässä mietinnössään tarpeellisena selvittää käsittelyssä olleen väliaikaisen järjestelyn säätämistä pysyväksi. Hallitus päätti syyskuussa 2021 vuoden 2022 talousarvioesityksen yhteydessä poistaa luopumistuen ansiotulorajan pysyvästi. Hallituksen neuvotteluissa vuoden 2022 talousarvioesitykseksi on pöytäkirjamerkintä: ”Poistetaan maatalouden luopumistuen ansiotuloraja pysyvästi. ”.

Hallituksen esityksellä esitetään annettavaksi laki maatalouden harjoittamisesta luopumisen tukemisesta annetun lain muuttamisesta. Lakiehdotuksen tarkoituksena on edistää työllisyyttä mahdollistamalla maatalouden luopumistukeen oikeutettujen tuensaajien ansiotyössäkäynti ilman, että työssä ansaitun tulon määrä vaikuttaisi maatalouden harjoittamisesta luopuneen oikeuteen saada luopumistukea. Laista ehdotetaan kumottavaksi ansiotulorajoitetta koskevat säännökset.

Lakiehdotus mahdollistaisi myös maatalouden luopumistukeen oikeutettujen tuensaajien ansiotyössäkäynnin huoltovarmuuden turvaamiseksi covid-19-epidemian aiheuttamissa olosuhteissa maa- ja metsätalousministeriön toimialan kannalta kriittisissä tehtävissä ilman, että työssä ansaitun tulon määrä vaikuttaisi maatalouden harjoittamisesta luopuneen oikeuteen saada luopumistukea.

1.4 Hallituksen esitys eduskunnalle eläinlääkintähuoltolaiksi

ei kiireellinen/vko 14 (tätä joudutaan todennäköisesti siirtämään myöhemmäksi)
laaja
Lainsäädäntöneuvos Johanna Wallius, puh. 0295 162 244
budjettilaki: ei
PeV-käsittely: kyllä
HO- yhteys: kyllä
säädöshankkeen tunniste Hankeikkunassa: MMM011:00/2020

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi uusi eläinlääkintähuoltolaki, jolla kumottaisiin voimassa oleva eläinlääkintähuoltolaki. Esityksessä ehdotetaan muutettaviksi eläinlääkärinammatin harjoittamisesta annettua lakia, eläinten lääkitsemisestä annettua lakia, elintarvikelakia, eläintautilakia ja terveydenhuoltolakia.

Kunnilla olevaa perustasoisten eläinlääkäripalvelujen järjestämisvastuuta täsmennettäisiin ja rajattaisiin kattamaan eläinten terveyden ja hyvinvoinnin sekä kansanterveyden turvaamiseksi välttämättömät palvelut. Seura- ja harrastuseläinten palvelujen osalta järjestämisvastuun muotoilut merkitsisivät rajausten ohella kuntien lakisääteisten velvollisuuksien laajenemista osalla alueista. Muutoksella pyrittäisiin turvaamaan yhteiskunnallisesti tärkeiden palvelujen ja koko eläinlääkintähuollon toimivuutta, poistamaan tulkintaepäselvyyksiä ja ristiriitoja,

joita liittyy julkisen ja yksityisen sektorin väliseen kilpailuneutraliteettiin vaikuttavien lakien samanaikaiseen soveltamiseen sekä estämään haitat, joita kunnallisen palvelukokonaisuuden tiettyyn osaan kohdistuva yhtiöittämisvelvollisuus järjestelmälle aiheuttaa.

Asiakasmaksuja koskeviin säännöksiin tehtäisiin muutoksia, jotka antaisivat kunnille mahdollisuuden saada lisätuloja kunnaneläinlääkärin vastaanotolla tuotettavista palveluista ja jotka myös lisäisivät valtakunnallisten työmarkkinaosapuolten mahdollisuutta kehittää kunnaneläinlääkäreitä koskevia uudentyyppisiä palkkausratkaisuja.

Tavoitteena on lisäksi turvata Helsingin yliopiston Yliopistollisen eläinsairaalaan se potilasaines, jota eläinlääkäreiden koulutuksen ja eläinlääketieteellisen tutkimuksen tarkoituksenmukainen järjestäminen edellyttää. Yksityisten eläinlääkäripalvelun tuottajien velvollisuuksia koskeva sääntely vastaisi olennaisilta osin voimassa olevaa sääntelyä. Potilasasiakirjojen säilyttämistä koskevia vastuuta täsmennettäisiin.

Esitys on valmisteltu työryhmätyönä, johon liittyy Kuntaliiton eriävä mielipide sekä useita lausumia. Lausuntokierros päättyy viikolla 8. Lait on asiaan liittyvän notifikaatioprosessin vuoksi tarkoitettu tulemaan voimaan asetuksella säädettävänä ajankohtana. Tavoitteena on voimaantulo vuonna 2023.

1.5 Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi eläinten hyvinvoinnista ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi

ei-kiireellinen/ vko 34
laaja
esittelijä, Erityisasiantuntija Tiina Pullola, puh. 0295 162 108
budjettilaki: ei
PeV-käsittely: kyllä
HO- yhteys: kyllä
säädöshankkeen tunniste Hankeikkunassa: MMM051:00/2020

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi laki eläinten hyvinvoinnista, jolla korvattaisiin nykyinen eläinsuojelulaki. Lain tarkoituksena olisi eläinten hyvinvoinnin edistämisen ja suojelun lisäksi eläinten kunnioituksen ja hyvän kohtelun lisääminen. Tarkoituksena on myös tehostaa eläinten hyvinvoinnin valvontaa. Ehdotuksella varmistettaisiin EU-lainsäädännön tehokas täytäntöönpano sekä uudistettaisiin laki vastaamaan perustuslain vaatimuksia.

1.6 Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi eläinlääkärinammatin harjoittamisesta annetun lain muuttamisesta

ei kiireellinen/vko 23 (Hankeikkunan mukaan suunniteltu esittelyaika syyskuussa, mutta tarkoitus on aikaistaa esittelyä kevätistuntokaudelle)
suppea
Lainsäädäntöneuvos Johanna Wallius, puh. 0295 162 244
budjettilaki: ei
PeV-käsittely: ei
HO- yhteys: ei
säädöshankkeen tunniste Hankeikkunassa: MMM049:00/2021

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi eläinlääkärinammatin harjoittamisesta annettua lakia. Tavoitteena on uudistaa eläinlääkäreiden erikoistumiskoulutusta koskeva sääntely valtakunnallisten erikoistumiskoulutusta koskevien kehittämislinjausten mukaisesti. Erikoiseläinlääkärikoulutus ei olisi jatkossa tutkintoon johtavaa koulutusta, vaan yliopistotutkinnon jälkeistä ammatillista jatkokoulutusta. Muutoksella myös siirrettäisiin koulutuksen lainsäädännöllinen ohjausvastuu opetus- ja kulttuuriministeriöltä maa- ja metsätalousministeriölle sekä vahvistettaisiin yliopistojen roolia koulutuksen sisällöllisessä ja laadullisessa ohjauksessa. Muutoksen on tarkoitus tulla voimaan vuonna 2023.

2. Luonnonvaraosasto

2.1 Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi kalastuslain muuttamisesta

ei kiireellinen/viikko 34
suppea
esittelijä, kalastusneuvos Eija Kirjavainen, puh. 040 772 1262
budjettilaki: ei
PeV-käsittely: kyllä (ei vielä päivitetty hankeikkunan HE-sivulle)

HO- yhteys: kyllä
säädöshankkeen tunniste Hankeikkunassa: MMM005:00/2021

Kalastuslakiin otettaisiin säännökset, jotka mahdollistavat velvoittamaan vapaa-ajankalastajan ilmoittamaan tiettyjen kalalajien saalis- ja pyyntitiedot Luonnonvarakeskukselle. Laissa säädettäisiin Luonnonvarakeskuksen tehtäväksi tietojen rekisteröinti. Esitys sisältää myös muutoksia kalataloushallinnon tietovarantojen sisältöön sekä niiden käyttöön sekä tietovarantojen pitämisen vastuisiin sekä tietojen ilmoittamisen sanktiointiin. Lisäksi esityksellä täsmennetään yksittäisiä säännöksiä kalastuksen valvonnan ja kalastusrikkomusten osalta EU:n uusimpien säännösten valvonnan tehostamiseksi.

2.2 Hallituksen esitys eduskunnalle metsästyslain muuttamisesta

ei-kiireellinen/vko 35 (ei vielä päivitetty hankeikkunan HE-sivulle)
suppea
esittelijä, neuvotteleva virkamies Sami Niemi, puh. 0295 162391
budjettilaki: ei
PeV-käsittely: ei
HO- yhteys: ei
säädöshankkeen tunniste Hankeikkunassa: MMM006:00/2021

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi metsästyslakia siten, että kultasakaali lisättäisiin metsästyslain riistalajien luetteloon. Esityksen tavoitteena on mahdollistaa lajin kannansäätely.

Kultasakaalikanta on viime vuosikymmeninä kasvanut ja levittäytynyt kohti Länsi- ja Pohjois-Eurooppaa. Kultasakaalista tehtiin Suomessa ensimmäinen varmistettu havainto heinäkuussa 2019, myöhemmin voitiin todentaa yksi aiempi havainto vuodelta 2018.

Kultasakaali voi tulokaslajina uhata alkuperäisiä lajeja kilpailemalla samoista resursseista, saalistamalla, levittämällä tauteja ja loisia sekä risteytymällä alkuperäisten lajien kanssa. Kultasakaalin kannansäätely turvaa Suomen alkuperäisen luonnon monimuotoisuutta ja uhanalaisten lajien suojelua.

Esittelyviikko voi vielä muuttua.

2.3 Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi yhteisen kalastuspolitiikan seuraamusjärjestelmästä ja valvonnasta annetun lain muuttamisesta

ei-kiireellinen/ vko 18
laaja
esittelijä, lainsäädäntöneuvos Maija Mela, puh. 0295 162249
budjettilaki: ei
PeV-käsittely: ei (ei vielä päivitetty hankeikkunan HE-sivulle)

HO- yhteys: ei
säädöshankkeen tunniste Hankeikkunassa: MMM038:00/2019

Esityksessä ehdotetaan otettavaksi huomioon unionin lainsäädännössä ja kansallisessa lainsäädännössä tapahtuneet muutokset ja tehdään myös muita lähinnä teknisluoteisia muutoksia. Sisällöllisesti muutokset kohdistuvat pääasiassa yhteisen kalastuspolitiikan vastaisiin tekoihin, rikkomuksiin, joiden teonkuvauksissa pitää ottaa huomioon muuttunut EU:n lainsäädäntö. Samalla ehdotetaan tehtäväksi muutoksia, joilla on tarkoitus yksinkertaistaa valvontamenettelyjä. Muuttunut rekisterilainsäädäntö otetaan myös huomioon.

2.4 Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi laiksi Euroopan unionin yhteisen kalastuspolitiikan kansallisesta täytäntöönpanosta annetun lain muuttamisesta

ei-kiireellinen/viikko 20
suppea
esittelijä, neuvotteleva virkamies Orian Bondestam, puh. 0295 162 494
budjettilaki: ei
PeV-käsittely: ehkä
HO- yhteys: ei
säädöshankkeen tunniste Hankeikkunassa: MMM001:00/2022

Euroopan unionin yhteisen kalastuspolitiikan kansallisesta täytäntöönpanosta annettua lakia on tarpeen muuttaa mm. siirrettävien käyttöoikeuksien voimassaolon osalta. Esityksessä huomioidaan myös mahdolliset kalastuskiintiöjärjestelmän arviointiin perustuvat muutostarpeet.